

VAIKŲ IŠ SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMŲ SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ PLĖTOJIMO GALIMYBĖS DAILINE VEIKLA VAIKŲ DIENOS CENTRUOSE

Giedrė Jančiauskytė, Asta Širiakovienė, Aida Plaušinitienė

Šiaulių universitetas

Įvadas

Siekiant užtikrinti socialinės rizikos šeimų mažėjimą, neužtenka aktyvinti visuomenės, teritorinių bendruomenių ir valstybės bendradarbiavimą. Šios pastangos pirmiausia turi būti grindžiamos gilesniu, išsamesniu reguliuojamo reiškinių sociologiniu išmanymu: reiškinių išskleidimu, jo apimtimi, determinacijos, sklaidos pasekmėmis ir realiomis jo valdymo galimybėmis bei jų plėtimu (Kondrotaitė, 2006).

Vaikai iš socialinės rizikos šeimų, I. Eskytės (2008) teigimu, dažnai neturi galimybių patirti vaikystės malonumų, neretai patenka į socialinę atskirtį ir atsiduria tarsi kryžkelėje. Draskomas prieštarų reikalavimų ir lūkesčių, vaikas išgyvena chaosą, trukdantį jo, kaip asmenybės, augimui, išiliejimui į visuomenę, aktyviam dalyvavimui joje vykstančiuose procesuose. Nemažai vaikų iš socialinės rizikos šeimų „būna patyrę smurtą, prievartą, socialinę apleistumą“ (Kaffemanas 2000), jiems „būdingas emocijų skurdumas, prierašumo stoka, bendras pasyvumas, apatija ir menkas domėjimasis aplinka, nerimas, dažnai peraugantis į emocijų ir elgesio sutrikimus“ (Žukauskienė, Leiputė, 2002).

Pasak D. O. Daukšienės ir V. Gudžinskienės (2002), socialiniai įgūdžiai – neatskiriama gyvenimo dalis. Šiandieninėje spaudoje, pedagoginėje ir psichologinėje literatūroje, švietimą reglamentuojančiuose dokumentuose kalbama apie būtinybę ugdyti socialinius įgūdžius. Nuo to, kaip sėkmingai jie bus formuojami pradiniam ugdymo etape, priklausys tolesnis vaiko gyvenimas. Kaip teigia R. Raudeliūnaitė ir R. Paigožina (2009), remdamiesi J. Mehl (1995), O. Hargie (1997), B. Merrell, B. H. Gimbel (1998), socialinių įgūdžių susiformavimas įgalina asmenį valdyti socialines situacijas, efektyviai spręsti gyvenimiškas problemas, sėkmingai adaptuotis naujoje besikeičiančioje aplinkoje bei atitinkamai veikti aplinką ar net ją keisti. Socialinius įgūdžius analizuoja šie Lietuvos mokslininkai: D. Gailienė, L. Bulotaitė, N. Sturlienė (1996), R. Malinauskas (2004), R. Raudeliūnaitė (2007).

Vis dažniau socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams savo paslaugas ir pagalbą teikia vaikų dienos centrai (toliau – VDC). Pasak E. Masiliauskienės ir V. Griškutės (2010), VDC teikia kompleksinę pagalbą, kurio tikslas – organizuoti tinkamą vaikų užimtumą po pamokų, ugdyti vaikų atsparumą socialinės rizikos veiksniams. Nacionalinėje vaikų dienos centrų 2005–2007 m. programoje dienos centras traktuojamas kaip viešasis juridinis asmuo, teikiantis socialines ir ugdymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir vaikams. Čia siekiama sudaryti sąlygas vaikui, jo šeimai ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį. VDC problemas savo moksliniuose darbuose nagrinėja E. Masiliauskienė, V. Griškutė (2010) bei kiti autoriai.

Mokslininkai ir pedagogai pabrėžia socialinių įgūdžių ugdymo svarbą, tačiau stokojama tyrimų, kuriais būtų siekiama atskleisti socialinės rizikos šeimų vaikų, lankančių VDC, socialinių įgūdžių plėtojimą dailine veikla. Įvertinant visa tai, kyla mokslinė ir praktinė analizuojamo **tyrimo problema**: kokių galimybių socialinių įgūdžių plėtojei teikia dailinė veikla?

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti socialinių darbuotojų ir vaikų požiūrį į socialinių įgūdžių plėtojimo galimybes dailine veikla VDC.

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė; anketinė apklausa, skirta socialinių darbuotojų požiūriui į socialinių įgūdžių plėtojimą dailine veikla VDC ištirti, socialinės rizikos šeimų vaikų, lankančių VDC *anketinė apklausa*, skirta ištirti jų požiūriui į socialinių įgūdžių plėtojimą dailine veikla. Anketinių duomenų statistinė analizė, tyrimo duomenų grupavimas, apibendrinimas ir lyginimas, grafinis duomenų vaizdavimas Microsoft Office Excel 2007 programine įranga.

Tyrimo organizavimas ir eiga

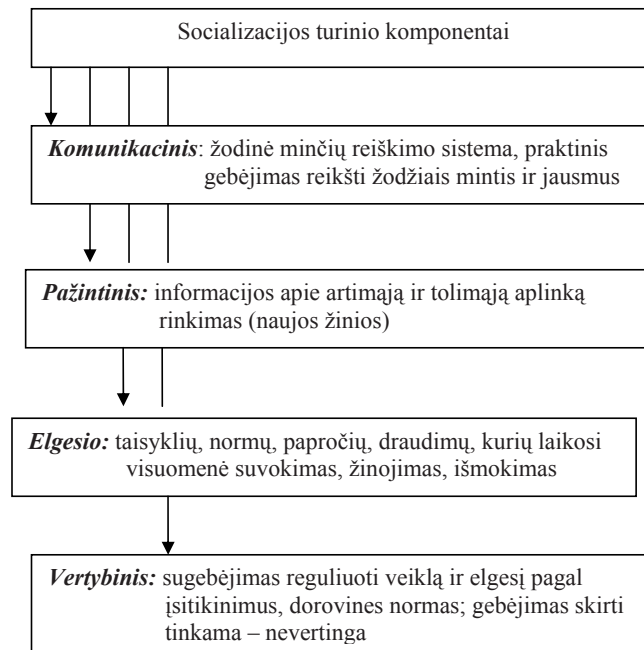
Siekiant objektyviai įvertinti socialinių įgūdžių plėtojimo galimybes dailine veikla VDC, anketavimo metodu tirtas ir socialinių darbuotojų, ir vaikų iš socialinės rizikos šeimų požiūris į dailinės veiklos organizavimą. Anketinėje apklausoje dalyvavo 15 socialinių darbuotojų ir 83 vaikai, VDC.

Tyrimo rezultatų analizė

„Tarptautinių žodžių žodyne“ (Vaitkevičiūtė, 2002) aiškinama, kad sąvoka *socializacija* – tai „istoriškai nulemtas socialinės patirties perėmimas ir aktyvus atgaminimas individo veiklos ir bendravimo procese“. Kaip nurodo N. Bražienė ir D. Mockienė (2008), terminas *socializacija* gali būti vartojamas dviem prasmėmis: plačiaja ir siaurąja. Pirmoji samprata apibrėžta L. Jovaišos „Enciklopediniame edukologijos žodyne (2007), būtent: socializacija – tai bendrojo lavinimo, profesinio mokymo bei asmenybės formavimo procesas, rengiant būsimąjį visuomenės narį savarankiškam gyvenimui“ (p. 271). Siaurąją prasme, socializacija – tai „visuomeniškai vertingos asmenybės formavimas kryptingais ugdymo ir aplinkos veiksniais“ (ten pat), t. y. pedagogų dėmesys sutelkiamas į ugdytinio, kaip būsimo piliečio, vidinių savybių visumą, lemiančią jo veiklą, elgesį, savarankiškumą ir atsakingumą.

Vaikui pasirengti savarankiškai ateityje gyventi visuomenėje padeda „visas socializacijos institutas: šeima, mokykla, bendraamžiai, masinės informacijos priemonės“ (Bražienė, Mockienė, 2008, p. 59).

Labai svarbu tinkamai suvokti socializacijos turinį (1 pav.).

1 pav. Socializacijos turinio komponentų pagrindinės prasmės
(Parengta pagal N. Bražienė, D. Mockienė, 2008)

Tyrimu aiškintasi, kaip socialiniai darbuotojai suvokia ir geba apibūdinti socialinius įgūdžius. Išskirtos ke-

lios šių apibrėžimų grupės (1 lentelė).

1 lentelė. *Socialinių darbuotojų pateiktos socialinių įgūdžių apibrėžtys* (N = 15)

Socialinių įgūdžių apibrėžimai	Atsakymų skaičius
Tai žmogaus orientavimasis visuomenėje ir prisitaikymas joje	3
Tai bendravimo, asmens higienos, darbiniai įgūdžiai. Tai savarankiškumas, prasmingai praleistas laikas, funkcionavimas socialinėje aplinkoje, atsakomybės prisiėmimas	10
Įgūdžiai, kurių mokomi klientai, kuriuos šie vėliau naudoja savo asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime	2

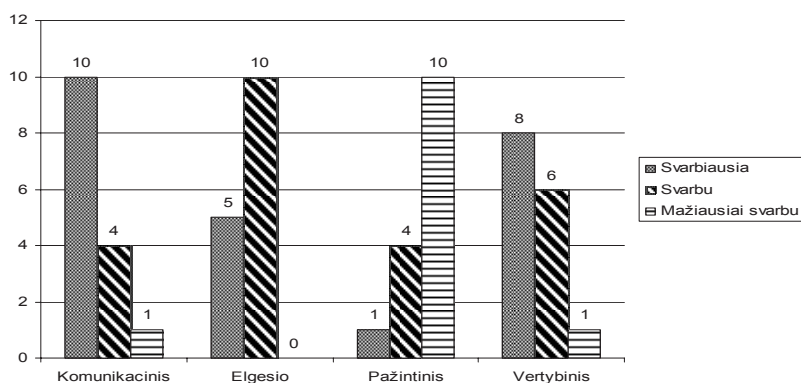
Teiginys, kad socialiniai įgūdžiai – „tai žmogaus orientavimas ir prisitaikymas joje“, artimas socializacijos tikslo sampratai, nes reiškiasi įvairiomis pažintinėmis, elgesio ir komunikacijos bei vertybinėmis formomis. Antroji socialinių darbuotojų pateikta apibrėžtis pirmiausia akcentuoja elgesio, kaip socializacijos turinio komponentą, galintį reikštis įvairiais modeliais: higienos įgūdžių, buitinio elgesio, veiklos / darbo elgesio. Antruoju šios apibrėžties sakiniu išryškintas vertybinis komponentas. Trečioji respondentų apibrėžtis nekonkreči, neorientuojanti į socializacijos turinio komponentus.

R. Malinauskas (2004), remdamasis D. Gailiene, L. Bulotaite, N. Sturliene (1996), teigia, kad socialiniai įgūdžiai – tai įprastas, tiesiog automatizuotas gebėjimas adaptyviam ir adekvačiam elgtis, o tai lemia efektyvų bendravimą ir bendradarbiavimą, sprendimų priėmimą, problemų sprendimą. M. Andrašiūnienė (2007) socialinius įgūdžius apibrėžia kaip gebėjimą dirbti su kitais žmonėmis, siekiant socialinių tikslų, pvz., raiškiai kalbėti, įskaitomai

rašyti, gebėti užjausti žmones ir t. t. Daugumos (10) socialinių darbuotojų teigimu, socialiniai įgūdžiai yra bendravimas, sėkmingas funkcionavimas socialinėje aplinkoje bei atsakomybės prisiėmimas. Dalies tyrimo dalyvavusių respondentų (3) pateikta socialinių įgūdžių apibrėžtis panaši į L. Žalimienės ir E. Rimšaitės (2007) pateiktą sąvokos apibūdinimą, kurių nuomone, socialiniai įgūdžiai padeda vaikui prisitaikyti gyventi aplinkoje pagal visuomenėje priimtas normas.

Nepakankamą socialinių įgūdžių išsivystymo lygį lemia kelios socialinės problemos, o viena iš jų yra bendravimo kokybės mažėjimas. Pasak tyrimo respondentų – socialinių darbuotojų, vaikų dienos centruose reikia plėtoti vaikų bendravimo įgūdžius, gerinti bendravimo ir bendradarbiavimo kokybę, mokyti dialogo kultūros, sprendimo priėmimo, ugdyti bendrumo jausmą.

Socialinių darbuotojų prašyta sugrupuoti socializacijos turinio komponentus (2 pav.) pagal svarbumą (1 pav.)

1 pav. Socializacijos turinio komponentų pasiskirstymas pagal svarbumą (N = 15)

Prioritetas, suteiktas komunikaciniam komponentui rodo, kad vaikai turi nemažai tarpusavio reikalų, kad jiems būtini kontakto užmezgimo įgūdžiai. Šios įgūdžių grupės plėtoje tinka VDC organizuojami meniniai užsiėmimai, kurių metu mokoma išklausti kitą asmenį, dalyvauti pokalbyje, pristatyti save, prisijungti prie kitų, gebėti reikšti jausmus ir mintis, priimti sprendimus. Visa tai skirta vaikų savigarbos, teisingumo, atviro konfliktų sprendimo, savo patirties reflektavimo, bendrų elgesio normų laikymosi, gebėjimo būti grupėje ir su grupe, pa-

galbos ir atjautos ugdymui bei skatinimui. Užsiėmimų metu vaikai laisviau kalbasi, reiškia mintis, jausmus. Todėl dailė pasitelkiama kaip bendravimo priemonė.

Tyrimo rezultatai rodo, kad dailės veikla VDC turi įtakos ugdytinių socializacijai formuotis bei plėtoti. Socialinių darbuotojų nuomone, pirmiausia būtina ugdyti šiuos gebėjimus: prašyti pagalbos, įvardyti savo emocijas ir jausmus, pasitikėti savimi bei būti kūrybingam ir išradingam (2 lentelė).

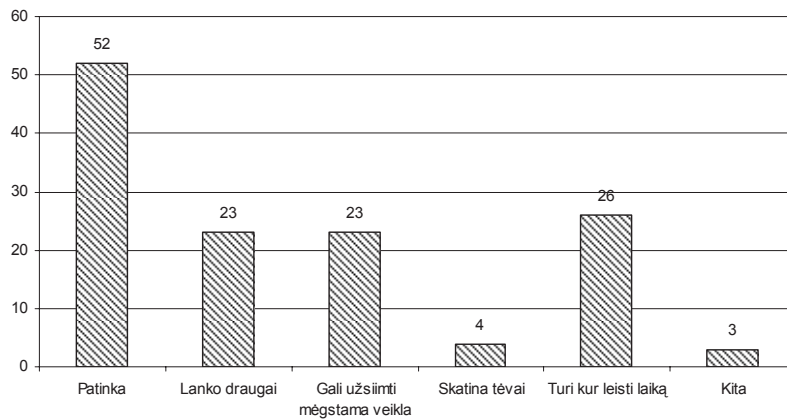
2 lentelė. Socialinių darbuotojų nuomonė apie dailinės veiklos įtaką socialiniams įgūdžiams formuoti VDC (N = 15)

Gebėjimai	Sutinku	Iš dalies sutinku	Nesutinku	Neturiu nuomonės
Mandagiai kalbėtis su kitais	10	4	1	0
Pozityviai priimti pastabas, kritiką	11	3	0	1
Paprašyti pagalbos	13	2	0	0
VDC taisyklių laikytis	9	5	1	0
Kruopščiai atlikti užduotį	9	6	0	0
Įvardyti savo jausmus ir emocijas	13	2	0	0
Pasakyti „ne“, nepasiduodant kitų įtakai	5	9	1	0
Pasitikėti savimi ir savo jėgoms	13	2	0	0
Paaiškinti	5	9	1	0
Suprasti, užjausti kitą	5	8	1	1
Įdėmiai klausytis	6	8	0	1
Tesėti pažadą	7	7	0	1
Užmegzti ir palaikyti draugiškus santykius	12	2	0	1
Būti kūrybingam, išradingam	13	1	1	0
<i>Iš viso</i>	<i>130</i>	<i>68</i>	<i>6</i>	<i>5</i>

T. Dalley (2004) teigimu, gebėjimas bendrauti laikomas svarbiausiu žmogaus bruožu. Manoma, kad dailė yra komunikacijos priemonė. Netgi labai aiškiai mintis formuluojantiems žmonėms dailė gali būti savotiška „simbolių kalba“, kaip priemonė, leidžianti ką nors išreikšti aiškiau, ypač tuos dalykus, kuriuos itin keblu apsaityti žodžiais. Jausmų ir potyrių vaizdavimas simboliais gali ne tik būti veiksmingesnis raiškos ir bendravimo būdas, bet ir sykiu paversti tuos jausmus bei potyrius mažiau

grėsmingais. Vyksta savęs pažinimas, įvertinant savo charakterį, stipriąsias ir silpnąsias puses, emocinė savivoka – teisingai įvertinant savo stiprybes. Dailė mažiausiai įtakos turi tokiems socialiniams įgūdžiams kaip gebėjimui pasakyti „ne“, nepasiduodant kitų įtakai, taip pat gebėjimui paaiškinti, užjausti kitą ir suprasti.

Iš VDC lankančių vaikų atsakymų paaiškėjo (3 pav.), kad 52 % respondentų patinka dailės užsiėmimai, vykstantys VDC.

3 pav. Vaikų nuomonė apie VDC vykstančių dailės užsiėmimų lankymo motyvus, % (N = 83)

R. Vismantienės (2007) teigimu, dailės veikla turi įtakos bendravimui, bendradarbiavimui, individualumo ugdymui(si), savęs pažinimui, emocijoms ir jausmams. Dailės ugdymas lavina kūrybinius gebėjimus, padeda gyventi, neprimesdamas išankstinių normų ir standartų. Dailės užsiėmimai nėra skirti norintiems išmokti piešti, sukurti meno kūrinį. Ši veikla nereikalauja specialių meninių sugebėjimų, svarbus pats kūrybinis procesas, kuris pagal poreikius yra ugdantis, atpalaiduojantis, gydantis. Per ketvirtadalį ugdytinių (26%), augančių socialinės rizikos šeimose, nurodė, kad lankydami dailės užsiėmimus, turi kur leisti laiką. Po 23% respondentų teigia, kad užsiėmimus pasirinko, nes „lanko draugai“, arba todėl, kad „gali užsiimti mėgstama veikla“. Kitus, tyrime dalyvavusius,

vaikus (4%) skatina tėvai ir tik 3% – kitos aplinkybės, lemiančios dailės užsiėmimų lankymą.

Aiškinantis dailinės veiklos įtaką vaikų socialiniams įgūdžiams (3 lentelė), dauguma respondentų nurodė, šiuos socialinius įgūdžius: „paprašyti pagalbos“ (90%), „mandagiai kalbėtis su kitais“ (88%), „pasitikėti savimi ir savo jėgomis (85%), „išsakyti savo jausmus ir įvardyti emocijas“ 21%. Nuomonės neišsakymas, jos neturėjimas teigia apie socialinių įgūdžių trūkumą, kuris stabdo laisvą vaiko saviraišką. Pasak R. Vismantienės (2007), dailės veikla turi įtakos bendravimui, individualumo ugdymuisi, motyvacijai, pojūčiams, dėmesiui, atminčiai, suvokimui, mąstymui, kalbai, intelektui, vaizduotei, emocijoms ir jausmams, gabumams, kūrybiškumui.

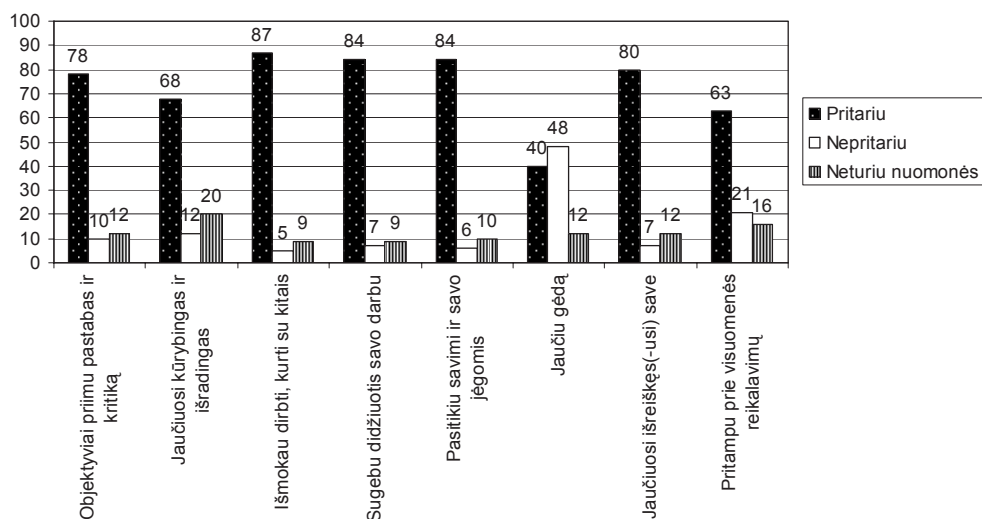
3 lentelė. *Teigiama dailinės veiklos įtaka tiriamųjų socialiniams įgūdžiams* (N = 83, %)

Gebėjimai	Sutinku	Nesutinku	Neturiu nuomonės
Mandagiai kalbėtis su kitais	88	1	11
Objektyviai priimti pastabas, kritiką	78	11	11
Paprašyti pagalbos	90	1	9
Laikytis dienos centro taisyklių	79	6	15
Kruopščiai atlikti užduotį	70	15	14
Įvardyti savo jausmus ir emocijas	66	21	13
Pasakyti „ne“, nepasiduodant kitų įtakai	79	13	7
Pasitikėti savimi ir savo jėgomis	85	9	6
Konflikcinėje situacijoje paaiškinti, kodėl įvyko nesusitarimas, o jei esu neteisis, pripažinti kaltę ir atsiprašyti	78	10	12
Suprasti, užjausti kitą	83	7	10
Įdėmiai klausytis, nepertraukiant kalbantį žmogų	73	20	7
Tesėti pažadą	79	11	10
Užmegzti ir palaikyti draugiškus santykius	84	6	10
Būti kūrybiškas, išradingas	80	6	14

Kai vaikas pasitiki savo jėgomis, tada jis gali laisvai reikšti savo baimes, fantazijas, poreikius.

Iš tyrimo paaiškėjo (4 pav.), kad ugdytiniai, lankantys VDC, pritaria, jog eksponuojant jų dailės darbus

ugdomi socialiniai įgūdžiai, kaip antai: mokymasis dirbti, kurti su kitais (87%), sugebėjimas didžiuotis savo darbu ir pasitikėjimas savimi, savo jėgomis (84%). Teiginiui, kad vaikai jaučia gėdą, nepritaria 48% respondentų.

4 pav. Vaikų jausmai, eksponuojant jų kūrybinius darbus, % (N = 83)

Galima daryti prielaidą, kad vaikų darbų eksponavimas daro teigiamą įtaką jų asmenybėms ugdytis, jų socialinių įgūdžių plėtotėi. Viešas vaikų saviraiškos ir kūrybos procesas žadina tėvų, socialinių darbuotojų, žiūrovų – ugdytinių smalsumą, atkreipia dėmesį į meninės raiškos ypatumus, skatina mąstyti, stebėti, džiaugtis, padeda suprasti ir vertinti vaikų meną.

Apklausoje dalyvavusių socialinių darbuotojų ir vaikų nuomonės, apie dailinės veiklos įtaką socialiniams įgūdžiams, sutampa. Visi respondentai pritaria, kad dailinė veikla turi teigiamos įtakos socializacijos procesui aktyvinti.

Be to, sutampa socialinių darbuotojų ir vaikų nuomonės apie dailinės veiklos metu įgyjamus įgūdžius. Tiek socialiniai darbuotojai (10), tiek vaikai 35 (67%) išskyrė bendravimo su bendraamžiais įgūdžius kaip svarbiausius. Kaip mažiausiai svarbią abi respondentų grupės nurodė pažintinių įgūdžių grupę.

Tyrimu siekta išsiaiškinti vaikų ir socialinių darbuotojų nuomonę dailės priemonėms įsigyti lėšų pakankumą. Tyrimo rezultatai rodo, kad darbuotojai nėra vieningi: vieni teigia, kad priemonių ir medžiagų pakanka (6), kiti mano, kad jų trūksta (6). Dauguma vaikų mano, kad priemonių, medžiagų visada pakanka (56). Galima daryti prielaidą, kad vienuose VDC dailės priemonių ir medžiagų yra pakankamai, o kitur jų stokoja. Ten, kur priemonių trūksta, socialiniai darbuotojai turi parodyti didesnę išmonę, lankstumą, kūrybiškumą, kad įdomiai organizuotų užsiėmimus, sudomintų vaikus ir galėtų siekti užsibrėžtų rezultatų.

Dailės užsėmimai VDC padeda ieškoti nestandartinių problemų sprendimo būdų ir yra vienas iš veiksnių, galinčių pozityvia linkme keisti socialinį gyvenimą, formuoti holistinį požiūrį į žmogų.

Išvados

1. Vaikų dienos centruose daug dėmesio skiriama socialiniams įgūdžiams ugdyti dailine veikla, nes ji patenkinama pažinimo, lavinimosi, saviraiškos, išradinimo poreikius.

2. VDC rengiamos dailės darbų parodos padeda realizuoti vaikų saviraišką. Ugdytiniai didžiuojasi savo darbu, įgauna pasitikėjimo savimi ir savo jėgomis, objektyviau priima pastabas bei kritiką, mokosi dirbti kartu su kitais.
3. Socialinių darbuotojų ir vaikų nuomone, dailės užsiėmimai padeda formuoti socialius įgūdžius, iš kurių svarbiausi bendravimo įgūdžiai, nes draugų turėjimas padeda išsivirti ir gerai jaustis žmonių grupėje, sugyventi su kitais asmenimis, užmegzti bei plėtoti tarpasmeninius ryšius, ieškoti kompromisų konfliktinėse situacijose.

Literatūra

1. Andrašūnienė M., 2007, *Socialinio darbo terminų žodynėlis*. Vilnius: Vilniaus kolegija.
2. Bražienė N., Mockienė D., 2008, Agresyvių vaikų socializacijos teoriniai pagrindai. *Jaunųjų mokslininkų darbai*. Nr. 2 (18). P. 55–64.
3. Dalley T., 2004, *Dailė kaip terapija*. Vilnius: Apostrofa.
4. Daukšienė D. O., Gudžinskienė V., 2002, Socialinių įgūdžių ugdymas. *Žvirblių takas*. Nr. 1 (3). P. 2–6.
5. Eskytė I., 2008, Socialinio dalyvavimo plėtotė vaikų dienos centruose. *Socialinis darbas. Patirtis ir metodai*. Nr. 2 (2). P. 143–165.
6. Jovaiša L., 2007, *Enciklopedinis edukologijos žodynas*. Vilnius: Gimtasis žodis.
7. Gailienė D., Bulotaitė L., Sturlienė N., 1996, *Aš myliu kiekvieną vaiką*. Vilnius: Valstybės leidybos centras.
8. Kaffemanas B., 2000, Globos namų ir specialiųjų mokyklų auklėtinių elgesio problemos. *Specialusis ugdymas III*. P. 70–76.
9. Kondrotaitė G., 2006, Socialinės rizikos šeimos Lietuvoje: atvejo studija. *Filosofija. Sociologija*. Nr. 4. P. 55 – 60.
10. Malinauskas R., 2004, Socialinio rengimo įtaka sporto pedagogų socialiniams įgūdžiams. *Acta Paedagogica Vilnensia*. Nr. 12. P. 61–68.
11. Masiliauskienė E., Griškutė V., 2010, Vaikų dienos centrų teikiamos pagalbos socialinės rizikos šeimų vaikams raiškos kontekstų empirinis tyrimas. *Mokytojų ugdymas*. Nr. 14 (1). P. 138–155.
12. Raudeliūnaitė R., Paigozina R., 2009, Vaikų, gyvenančių

- globos namuose ir pilnose šeimose, socialinių įgūdžių empirinis tyrimas. *Jaunųjų mokslininkų darbai*. Nr. 4 (25). P. 169–176.
13. Vaitkevičiūtė V., 2002, *Tarptautinių žodžių žodynas*. Vilnius: Leidykla žodynas.
 14. Vismantienė R., 2007, *Dailės ir dailinio ugdymo pagrindai*. Klaipėdos universiteto leidykla.
 15. Žalimienė L., Rimšaitė E., 2007, Nevyriausybinų organizacijų metamorfozės – nuo labdaringos pagalbos vargšams XVIII amžiuje iki socialinių paslaugų rinkos dalyvio šiuolaikinėje visuomenėje. *Socialinis darbas*. Nr. 6 (1). P. 83–95.
 16. Žukauskienė R., Leiputė O., 2002, Vaikų ir jaunimo globos namų auklėtinių ir vaikų, gyvenančių su abiem tėvais, emocinių ir elgesio problemų ypatumai. *Socialinis darbas*. Nr. 2 (2). P. 106–115.

POSSIBILITIES FOR DEVELOPMENT OF SOCIAL SKILLS OF CHILDREN FROM SOCIAL RISK FAMILIES BY ART ACTIVITIES AT CHILDREN DAY CARE CENTRES

Giedrė Jančiauskytė, Asta Širiakovienė, Aida Plaušinitienė

Summary

The research was carried out in 2012 at “X” children day care centres in order to find out about social skills developed there by using art activities. A quantitative research was carried out by using a questionnaire. 15 social workers and 83 children participated in the questionnaire survey. A social risk family is the consequence of negative behaviour of parents, which does not ensure the safety and development of children and inability of children to express their feelings and needs. Children in such families do not have adequate social skills. The empirical research shows that art activities organized at children day care centres have a positive impact on children’s social skills, they help to meet their needs for cognition, education, self-expression, and ingenuity. At art classes children from social risk families realize their potential, diligently do the assignments, develop their creativity, improve themselves, and learn new art techniques.

Keywords: social skills, social risk family, children day care centres, art activities.

VAIKŲ IŠ SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMŲ SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ PLĖTOJIMO GALIMYBĖS DAILINĖ VEIKLA VAIKŲ DIENOS CENTRUOSE

Giedrė Jančiauskytė, Asta Širiakovienė, Aida Plaušinitienė

Santrauka

Tyrimas atliktas 2012 m. „X“ vaikų dienos centruose, siekiant išsiaiškinti čia plėtojamus socialinius įgūdžius dailine veikla. Kiekybinis tyrimo instrumentas – anketa. Anketinėje apklausoje dalyvavo 15 socialinių darbuotojų ir 83 vaikai.

Atlikus empirinį tyrimą, paaiškėjo, kad vaikų dienos centruose organizuojama dailės veikla daro teigiamą įtaką vaikų socialiniams įgūdžiams. Ji padeda tenkinti pažinimo, lavinimosi, saviraiškos bei išradingumo poreikius. Dailės užsiėmimų metu socialinės rizikos šeimų vaikai siekia save realizuoti, kruopščiai atlikti užduotis, plėtoja savo kūrybiškumą, tobulėja, išmoksta naujų dailės technikų.

Prasminiai žodžiai: socialiniai įgūdžiai, socialinės rizikos šeima, vaikų dienos centrai, dailinė veikla.

Įteikta 2012-12-04